

การนำเสนอข่าวด้านการพัฒนาในประเทศไทยของสำนักข่าวข้ามชาติ

นางสาวมนทิรา วิโรจน์อนันต์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-688-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**DEVELOPMENT NEWS COVERAGE IN THAILAND
OF THE TRANSNATIONAL NEWS AGENCIES**

Miss Monthira Wirotanan

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication**

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

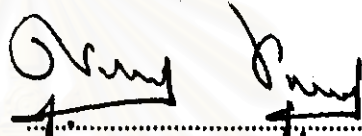
Academic Year 1998

ISBN 974-331-688-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การนำเสนอข่าวด้านการพัฒนาในประเทศไทยของสำนักข่าวข้ามชาติ
โดย   นางสาวมนทิดา วิโรจน์อนันต์
ภาควิชา   การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล

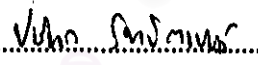

บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภาวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนวดี บุญถิ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เชยประทีป)

การวิจัยฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเสนอข่าวในกรณีศึกษาเฉพาะนี้เพียงอย่างเดียว

มนตรี วิโรจน์อนันต์ : การนำเสนอข่าวด้านการพัฒนาในประเทศไทยของสำนักข่าวข้ามชาติ
(DEVELOPMENT NEWS COVERAGE IN THAILAND OF THE TRANSNATIONAL
NEWS AGENCIES) อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. ปรีชาต สถาปิตานนท์ สโรบล; 126 หน้า.
ISBN 974-331-688-4

งานวิจัยชิ้นนี้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาในการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเสนอข่าวในประเทศไทยของสำนักข่าวข้ามชาติซึ่งถือว่าเป็นแหล่งเผยแพร่ข่าวสารระหว่างประเทศที่ใหญ่และสำคัญที่สุดของโลกในปัจจุบัน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย 4 ประการคือ เพื่อศึกษาประเภทของข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยที่สำนักข่าวข้ามชาตินำเสนอ เพื่อศึกษาทิศทางในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยของสำนักข่าวข้ามชาติ เพื่อศึกษาการนำเสนอข่าวด้านการพัฒนาในประเทศไทยของสำนักข่าวข้ามชาติ และเพื่อศึกษาการใช้แหล่งข่าวในการเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยของสำนักข่าวข้ามชาติ

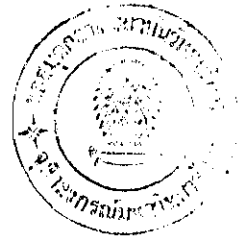
ผลการวิจัยพบว่า สำนักข่าวข้ามชาติเสนอข่าวเศรษฐกิจเกี่ยวกับประเทศไทยมากกว่าข่าวประเภทอื่น สำนักข่าวข้ามชาติเสนอข่าวในทิศทางเป็นกลางเกี่ยวกับประเทศไทยมากกว่าในทิศทางอื่น โดยเสนอข่าวในทิศทางลบและบวกประมาณร้อยละ 30 และ 20 ตามลำดับ ผลการวิจัยพบว่าสำนักข่าวข้ามชาติเสนอข่าวที่มีเนื้อหาเพื่อการพัฒนาในสัดส่วนที่ต่ำ และผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สำนักข่าวข้ามชาติใช้แหล่งข่าวที่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และนักการทูตในการเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยมากกว่าแหล่งข่าวประเภทอื่น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา.....นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา.....2540

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ปรีชาต สถาปิตานนท์ สโรบล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างมีเมตตาของ อาจารย์ ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ ศโรบล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นในการวิจัย รวมทั้งเรื่องอื่น ๆ ที่มีคุณค่าแก่ผู้วิจัยเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เชยประทีป อาจารย์ที่ผู้วิจัยเคารพรักร้อยอย่างยิ่ง และ รองศาสตราจารย์ ดร.ชนวดี บุญลือ ที่กรุณาผู้วิจัยสละเวลามาเป็น คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอบพระคุณ Mr. Rajan Moses bureau chief สำนักข่าว Reuters หัวหน้าผู้แทนดีที่อนุญาตให้ทำงาน ได้บ่อยๆ และนานๆ เพื่อมาเรียนและทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอขอบพระคุณ คุณเทพ วันสุขศรี editor desk สำนักข่าว Associated Press (AP) ที่เอื้อเฟื้อข้อมูลในการทำวิจัย

กราบคุณพ่อ คุณแม่ ผู้เลี้ยงดูทั้งสามด้วยหัวใจ ลูกดีใจเสมอเมื่อได้ทำให้พ่อแม่มีความสุข และมีความสุขมากกว่านั้นเมื่อรู้ว่าพ่อกับแม่รู้ว่าลูกรัก

พี่หนึ่ง พี่สาวผู้เข้มแข็ง กล้าหาญ และเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดสำหรับน้องๆ เราพูดล้อเล่นกันในครอบครัวเสมอว่าพี่มักจะสร้าง new high standard ให้น้องๆ ต้องก้าวตามเสมอ แม้ว่าพี่จะอยู่ไกลถึงอเมริกาแต่ไม่เคยลืมที่จะส่งกำลังใจมาให้น้องคนนี้ และบอกเสมอว่าเราทำได้

น้องน้อย คุณหมอกคนเก่งและน้องสาวแสนดีที่ทำให้พี่คนนี้ตระหนักว่างานที่คิดว่าหนักของพี่ เทียบไม่ได้ครั้งกับภาระและความรับผิดชอบของน้อง

ขอบพระคุณเพื่อนๆ ที่ช่วยกันเรียน ชวนกันเที่ยว และสร้างมิตรภาพให้องงามซึ่งจะอยู่ในใจเรา ตลอดไป ดังรายนามต่อไปนี้ พี่กอล์ฟ พี่เอ พี่แอน พี่อิง พี่เอ พี่ตี๋ พี่ตุ้ม พี่จิ พี่นก พี่เปิ้ล พี่ยา พี่พวง แก้ว แดง หลิง ไอ้ ทิพย์ แจ็บ วิ น้องหาม่ม และที่จะลืมไม่ได้เลยคือ ขอบพระคุณที่สุดสำหรับพี่ไอ้ ที่แก้ไขปัญหาทางเทคนิคให้ได้ทุกเรื่อง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.3 ปัญหาคำถามการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.5 ข้อจำกัดการวิจัย.....	6
1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสมมุติฐาน.....	11
2.1 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับสำนักข่าว.....	11
2.2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อมวลชน.....	20
2.3 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับทิศทางการเสนอข่าวของสื่อมวลชน.....	26
2.4 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการพัฒนา และข่าวสารเพื่อการพัฒนา.....	30
2.5 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับแหล่งข่าว.....	36
2.6 สมมุติฐานการวิจัย.....	41
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	42
3.1 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	43
3.2 การแบ่งประเภทเนื้อหาเพื่อวิเคราะห์.....	44
3.3 การศึกษาเนื้อหา.....	52
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53

สารบัญ (ต่อ)

4. ผลการวิจัย.....	55
4.1 ปัญหานำการวิจัยข้อที่ 1.....	55
4.2 ปัญหานำการวิจัยข้อที่ 2.....	57
4.3 ปัญหานำการวิจัยข้อที่ 3.....	59
4.4 ปัญหานำการวิจัยข้อที่ 4.....	62
4.5 ทดสอบสมมุติฐานที่ 1.....	72
4.6 ทดสอบสมมุติฐานที่ 2.....	74
4.7 ทดสอบสมมุติฐานที่ 3.....	76
4.8 ทดสอบสมมุติฐานที่ 4.....	77
5. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	79
5.1 ในประเด็นการเสนอข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติ.....	80
5.2 ในประเด็นทิศทางการเสนอข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติ.....	84
5.3 ในประเด็นการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาของสำนักข่าวข้ามชาติ.....	85
5.4 ในประเด็นการใช้แหล่งข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติ.....	88
5.5 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	89
5.6 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต.....	91
รายการอ้างอิง.....	93
ภาคผนวก.....	104
ภาคผนวก ก.....	104
ภาคผนวก ข.....	105
ภาคผนวก ค.....	124
ประวัติผู้เขียน.....	126

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบความเชื่อมั่นระหว่างผู้ทรงรหัส.....	53
ตารางที่ 2 แสดงประเภทของข่าวที่สำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว AP นำเสนอ.....	55
ตารางที่ 3 แสดงประเภทของข่าวที่ถูกนำเสนอมากที่สุด 5 ลำดับแรก.....	56
ตารางที่ 4 แสดงทิศทางการนำเสนอข่าวของสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว AP.....	57
ตารางที่ 5 แสดงทิศทางการนำเสนอข่าวประเภทต่างๆของสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว AP.....	58
ตารางที่ 6 แสดงปริมาณการนำเสนอข่าวที่มีเนื้อหาเพื่อการพัฒนาของสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว AP.....	59
ตารางที่ 7 แสดงประเภทข่าวเพื่อการพัฒนาที่สำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว AP นำเสนอ....	60
ตารางที่ 8 แสดงประเภทของข่าวเพื่อการพัฒนาที่ถูกนำเสนอมากที่สุด 3 ลำดับแรก.....	61
ตารางที่ 9 แสดงทิศทางการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา.....	61
ตารางที่ 10 แสดงประเภทของแหล่งข่าวที่ถูกใช้ในการเสนอข่าวของสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว AP.....	62
ตารางที่ 11 แสดงประเภทของแหล่งข่าวที่ใช้มากที่สุด 3 ลำดับแรก.....	64
ตารางที่ 12 แสดงการใช้แหล่งข่าวในการเสนอข่าวประเภทต่างๆ.....	65
12.1 สำนักข่าว Reuters.....	65
12.2 สำนักข่าว AP.....	67
ตารางที่ 13 แสดงการใช้แหล่งข่าวในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา.....	69
13.1 สำนักข่าว Reuters.....	69
13.2 สำนักข่าว AP.....	70
ตารางที่ 14 แสดงประเภทของแหล่งข่าวที่ถูกใช้ในการเสนอข่าวเพื่อพัฒนามากที่สุด 3 ลำดับแรก.....	71
ตารางที่ 15 แสดงประเภทของข่าวที่สำนักข่าวข้ามชาตินำเสนอ.....	72
ตารางที่ 16 แสดงทิศทางการนำเสนอข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติ.....	74
16.1 แสดงการตั้งประมาณการสัดส่วนของทิศทางข่าว.....	74
ตารางที่ 17 แสดงปริมาณการนำเสนอที่มีเนื้อหาเพื่อการพัฒนาของสำนักข่าวข้ามชาติ.....	76
ตารางที่ 18 แสดงประเภทของแหล่งข่าวที่ใช้ในการเสนอข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติ.....	77

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1. แสดงแบบจำลองของทฤษฎีการกำหนดควาระ.....	17
ภาพที่ 2. แสดงแบบจำลองผู้เฝ้าประตูข่าวสาร.....	37

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย